

СУЧАСНІ АСПЕКТИ НАУКИ

у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

*V-ий том колективної
монографії*

2021 р.

Central European Education Institute (Братислава, Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Батумі, Грузія)
Батумський навчальний університет навігації (Батумі, Грузія)
Регіональна Академія Менеджменту (Казахстан)
*Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів
наук з державного управління» (Київ, Україна)*
Міжрегіональна академія управління персоналом (Київ, Україна)
Громадська організація «Асоціація науковців України» (Київ, Україна)
у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

СУЧАСНІ АСПЕКТИ НАУКИ

V-ий том колективної монографії

2021 р.

Схвалено до друку Президією Громадської організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення № 11/12-2 від 11.02.2021 р.).

Матеріали підготовлені за підтримки Навчально-наукового інституту менеджменту та психології Державного закладу вищої освіти "Університет менеджменту освіти" НАПН України

Рецензенти:

Дайій О.І. — доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Жукова І.В. — кандидат наук з державного управління, доцент, заступник директора з навчально-виховної роботи Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Макаренко О.М. — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Непомнящий О.М. — доктор наук з державного управління, професор, академік Академії будівництва України, Заслужений будівельник України, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Романенко Є.О. — доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, Проректор Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Федоренко В.Л. — доктор юридичних наук, професор, DrHb - доктор хабілітований наук правничих (Польська академія наук), Заслужений юрист України, директор Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України.

Колектив авторів

С91 Сучасні аспекти науки: V-ий том колективної монографії / за ред. С.О. Романенка, І.В. Жукової. – Київ; Братислава: ФОП КАНДИБА Т.П., 2021. 188 с.

У V-му томі колективної монографії розміщені публікації з питань формування та розвитку теорії та історії державного управління; становлення регіонального управління та місцевого самоврядування; реалізації конституційного та міжнародного права; фінансів, банківської справи та страхування; психічного розвитку особистості; особливостей лексичних засобів вираження імперативної семантики тощо.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
РОЗДІЛ 1. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ, САМОВРЯДУВАННЯ І ДЕРЖАВНА СЛУЖБА	7
<i>§1.1 THE PLACE AND ROLE OF ECONOMIC SCIENCE IN POST-INDUSTRIAL SOCIETY (Teterin K.Y.)</i>	7
<i>§1.2 МАТРИЦЯ ПСИХОФУНКЦІОНАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ (Молодцов О.В.)</i>	32
<i>§1.3 ПОСИЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЗАКОННИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ (Романенко Є.О., Мотренко Т.В.)</i>	45
РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІКА І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	53
<i>§ 2.1 СИСТЕМА СТИМУЛЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ: ТЕОРЕТИЧНІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ МЕТОДИ ІННОВАЦІЙ (Бабчинська О.І.)</i>	53
<i>§ 2.2 ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ НА РИНОК ПРАЦІ УКРАЇНИ (Водянка Л.Д., Антохова І.М., Прокопець Л.В.)</i>	69

РОЗДІЛ 3. МАРКЕТИНГ	85
<i>§3.1 МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ІНВЕСТИЦІЙ У ПІДВИЩЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА (Дронова Т.С.)</i>	85
РОЗДІЛ 4. МЕДИЦИНА	97
<i>§4.1 ІМУНОМОРФОЛОГІЧНІ ПАРАЛЕЛІ СТАНУ ЕНДОМЕТРІЮ ТА ЕНДОМЕТРІОМ ЯСЧНИКІВ У БЕЗПЛІДНИХ ЖІНОК ІЗ ЗОВНІШНІМ ГЕНІТАЛЬНИМ ЕНДОМЕТРІОЗОМ (Кобилянська І.А., Роша Л.Г.)</i>	97
РОЗДІЛ 5. МЕНЕДЖМЕНТ	108
<i>§5.1 (БРЕНДИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ УПРАВЛІННЯ (Каламан О.Б., Мандрикін Д.В.)</i>	108
РОЗДІЛ 6. ПРАВО	122
<i>§6.1 ПРАВО НА НАЛЕЖНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ: РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ТА ЗМІСТУ (Бойко І.В.)</i>	122
<i>§6.2 ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМОТВОРЧОЇ ТЕХНІКИ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ЧИННИКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Вовк В.М., Олійник У.М.)</i>	139

**РОЗДІЛ 7. ПСИХОЛОГІЯ, ПЕДАГОГІКА, 151
ОСВІТА, ФІЛОСОФІЯ ТА ФІЛОЛОГІЯ**

*§7.1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ 151
РОБОТИ (Варнавська І.В.)*

*§7.2 ФОРМУВАННЯ НАВИЧКИ ДИГІТАЛЬНОГО 163
ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У СТУДЕНТІВ
НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ (Грабовська Н.А.)*

*§7.3 ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ 174
БАЗИС МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У
ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ (Кьон Н.Г.,
Мамикіна О.А., Юй Хенюань)*

§7.3 ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ БАЗИС МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ

Вступ. У сучасному освітньому просторі відбувається суттєве оновлення освітньої системи, яка має відповідати викликам часу й вирішувати завдання, що виникають в умовах глобалізації світового простору, зближення далеких культур, розвитку міжнаціональних контактів. Зазначені процеси відбуваються в інформаційному суспільстві у тісному взаємозв'язку: поглиблення глобалізаційних процесів зумовлює розвиток і збагачення змісту й форм інтернаціоналізації вищої освіти, а інтернаціоналізація вищої освіти, в свою чергу, впливає на їх якісні характеристики [1]. Динамічне зростання міжнародного ринку освітніх послуг стимулює приєднання до руху інтернаціоналізації авторитетних освітніх установ у різних країнах, завдяки чому збагачуються міждержавні, наукові, міжособистісні контакти, посилюються освітньо-інтеграційні процеси, інтенсифікується транскордонний обмін фахівцями і знаннями.

На тлі значних політичних, економічних та соціокультурних змін інтернаціоналізація мистецької освіти розглядається як спосіб активізації міжкультурного діалогу в організаційно-інституційному контексті, спрямована на вдосконалення світоглядної позиції, мобільності, якості мислення й дій особистості [2]. Збільшення числа студентів, які отримують мистецьку освіту за межами своєї країни, інтенсифікація контактів науково-педагогічної спільноти, обмін досягненнями й інноваційними ідеями сприяють взаємному збагаченню мистецько-освітніх систем різних країн і зближенню віддалених культур.

Виклад основного матеріалу. На думку науковців, у сучасному інформаційному суспільстві інтернаціоналізація системи вищої освіти відбувається у двох головних вимірах – зовнішньому та внутрішньому. Зовнішня інтернаціоналізація передбачає організацію вузівських програм студентського обміну, розвиток міжвузівського співробітництва, залучення до навчання у певному закладі іноземних студентів, заохочення викладачів і науковців різних країн до сумісної праці; внутрішня інтернаціоналізація стосується удосконалення освітнього процесу з врахуванням здобутків світової науки і практики [3].

Процес зовнішньої інтернаціоналізації освіти сьогодні успішно реалізується через диверсифікацію джерел отримання професійно значущої інформації і каналів особистісно-професійного спілкування, експорт освітніх послуг і результатів наукової діяльності, конвергенцію професійного досвіду викладачів різних країн, їхню участь у міжнародних проектах, можливість стажування і підвищення кваліфікації тощо. Важливість цього факту важко переоцінити – як з погляду посилення міжкультурних зв'язків, так і в напрямку «експорту» національних освітянських здобутків у досвід світової педагогічної спільноти [4].

Значний внесок у збагачення форм зовнішньої інтернаціоналізації здійснюється завдяки програмі Еразмус, метою діяльності якої є сприяння транскордонній академічній мобільності студентів у межах європейського освітнього простору, під якою розуміється індивідуальне або академічне (в межах міжнародних програм академічного обміну) тимчасове переміщення студентів. Завдяки цьому студентська молодь отримує можливість короткострокового навчання, проходження практики, навчання в магістратурі та

отримання диплому магістра за межами своєї країни.

Підкреслимо, що цінність зовнішньої інтернаціоналізації полягає тому, що студенти не тільки досягають професійної компетентності відповідно міжнародним стандартам, а й збагачують власний світогляд, знання щодо своєрідності інонаціональних культур, специфіки організації освіти в різних соціально-політичних і національно-культурних умовах та можливість імплементації цінних інновацій в освітянську практику свого суспільства.

Натомість відзначається, що навчання студентів у інокультурних умовах породжує низку проблем, пов'язаних з необхідністю їхньої соціальної, особистісно-психологічної, національно-культурної адаптації як чинників, які суттєво впливають на якість академічної успішності та професійної освіти. Отже, їх розв'язання потребує подальшого удосконалення освітнього середовища інституцій, в яких навчаються іноземні студенти [4].

«Внутрішня інтернаціоналізація» визначається як така, що стосується безпосередньо діяльності освітнього закладу – його стратегічних цілей і заходів і здійснюється через імплементацію міжнародними об'єднаннями й інституціями настанов, рекомендацій, впровадження світових науково-педагогічних інновацій тощо. Досягнення внутрішньої інтернаціоналізації підвищує імідж і конкурентоспроможність закладу на національному та міжнародному ринках, посилює здатність національної освітньої системи протистояти зовнішнім і внутрішнім викликам сьогодення [5, с.9].

Одним із дієвих шляхів сприяння внутрішній інтернаціоналізації став Болонський процес, завдяки якому європейською педагогічною спільнотою було досягнуто домовленості щодо уніфікації двоступеневої структури вищої

освіти; стандартизації Syllabus; орієнтування на єдину систему кредитних одиниць; вироблення прикінцевих вимоги щодо результатів освіти, механізмів, критеріїв і методів їх оцінювання; уніфіковано дипломи про вищу освіту тощо. Натомість вчені застерігають, що на цьому шляху інституціям важливо не загубити здобутки власної освітньої системи, зберегти свою національно-цивілізаційну ідентичність. Тому в дослідженнях цього напрямку підкреслюється значущість органічного поєднання зорієнтованості змісту освіти на міжнародні стандарти і національних освітніх традицій [6].

Отже, процес інтернаціоналізації має відбуватися системно, охоплюючи повний комплекс різнорідних і взаємопов'язаних явищ та органічно поєднувати міжнародні освітні стандарти і транснаціональні досягнення науковців різних країн із здобутками національної культури і специфікою актуальних для певної країни освітніх завдань. Це свідчить про те, що процес внутрішньої інтернаціоналізації потребує від кожного університету і фахівців різних освітніх галузей пошуку власної дороги у втіленні загальносвітових тенденцій і векторів удосконалення змісту й форм освітнього процесу.

Успішність впровадження внутрішньої інтернаціоналізації у процесі навчання іноземних студентів науковці пов'язують із забезпеченням професійно-зорієнтованого і комфортного освітнього середовища, ресурсною готовністю закладу освіти. До останнього відносимо підготовку кадрів, здатних творчо оволодівати суб'єктивно новими способами організації навчальної діяльності іноземних студентів і комунікації розробку спеціального методичного забезпечення, яке б сприяло адаптації іноземних студентів та успішності навчання в

інокультурних умовах, оснащення університету сучасними комунікативно-інформаційними засобами [7].

Проблеми забезпечення психологічно комфортного для іноземних студентів освітнього середовища в працях науковців [1; 2; 5; 6], які ініціюють виділення двох аспектів у їх вирішенні. Перший з них – формалізований – стосується навчального плану, навчальних програм (Syllabus), упорядкованого графіку занять і педагогічної практики, різновидів аудиторних, самостійних і творчих завдань, спрямованих на набуття студентами професійної компетентності, форм контролю якості відповідно кваліфікаційним стандартам. Другий аспект внутрішньої інтернаціоналізації стосується неформалізованого компоненту освітнього процесу, зокрема – різних форм індивідуалізованої психолого-педагогічної підтримки, стилю педагогічного спілкування і способів комунікації, приділення уваги поза-навчальній культурно-розважальній діяльності студентів.

В результаті процес інтернаціоналізації вищої освіти набуває культурно-гуманітарного наповнення й реалізує концептуальні положення студентоцентрованого підходу, стаючи засобом не тільки підвищення якості освіти, а й підготовки молодшої людини до життя у глобалізованому світі в умовах динамічних цивілізаційних трансформацій. Забезпечення освітнім закладом внутрішньої інтернаціоналізації сприяє заохоченню іноземних студентів до здобуття в ньому професійної освіти, збільшенню їх контингенту і зміцненню його матеріальної бази, стає важливим фактором підвищення його міжнародного іміджу та конкурентоспроможності.

Інтернаціоналізація освіти, розпочата у світовому просторі ще у вісімдесяти-дев'яності роки минулого століття,

сьогодні стала невід'ємною часткою освітянського процесу в багатьох країнах світу. Однак в українських університетах активна увага розширенню міжнародних контактів та інтернаціоналізації різних галузей освіти розпочалася тільки з 2005 року, тобто – з моменту приєднання країни до Болонського процесу. Важливість цього процесу пов'язувалась із необхідністю підвищення іміджу національної освітньої системи як в країні, так і за кордоном, формуванням в національній педагогічній спільноті усвідомлення себе як частки світового освітнього простору; тим самим процес інтернаціоналізації став одним з провідних напрямків у реформуванні й удосконаленні української системи вищої освіти [4; 8].

Важливим наслідком реалізації ідей Інтернаціоналізації освіти стало зростання числа іноземних студентів, які навчаються в українських закладах вищої освіти. На цей час, за даними міністерства освіти України, біля 80 000 іноземних громадян із 15-країн світу навчаються у 240 державних університетах [8]. Одна з галузей, де відбувається постійне зростання іноземних абітурієнтів – це музичне мистецтво. Іноземні студенти опановують різні музичні професії як виконавського, так і педагогічного спрямування, у музичних академіях і педагогічних університетах м.м. Київ, Одеса, Харків, Львіва, Суми та ін. при цьому контингент іноземців складається, переважно, із студентів КНР, а також менш значної частки студентів з Еквадору, Туреччини, Казахстану, Молдови та інших країн.

Цей факт зумовив конкретизацію шляхів реалізації ідей Інтернаціоналізації освіти в українських університетах на прикладі надання освітніх послуг в галузі музичного мистецтва китайським студентам.

Перш за все зазначимо, що популярність саме цього

напрямку в китайських здобувачів вищої музичної освіти в Україні зумовлена тим, що в сучасній КНР спостерігається стрімке зростання інтересу широкого кола громадян до музичного мистецтва Західної зорієнтованості. Ця зацікавленість всебічно підтримується сучасною державною політикою культурної відкритості й засвоєння здобутків світового мистецтва. Підтримка держави проявляється, зокрема, в тому, що наявність свідоцтва про навчання в музичній школі надає школярам додаткові бали під час вступу до закладів спеціальної вищої освіти, а потяг талановитої молоді до академічної міграції стимулюється відповідними законами і фондами, які сплачують кращим студентам стипендію.

Активність китайських студентів у здобутті вищої музичної освіти в українських ЗВО пов'язана з тим, що успіхи української мистецької школи є визнаними у світовому просторі, а визнання її доцільності підтримується тим, що переважна більшість фахівців, які отримали музичну підготовку в Україні, плідно працює в різних сферах музично-мистецької діяльності – виконавській, музично-педагогічній, культурно-просвітницькій.

Забезпеченню якісної освіти китайських студентів сприяє дослідження українськими науковцями проблем, що виникають на шляху отримання майбутніми фахівцями музично-виконавської та музично-педагогічної освіти. Це, зокрема, врахування особливостей їхнього національного світовідчуття, естетичних пріоритетів, традицій емоційно-особистого самопрояву китайських студентів, які суттєво впливають на їх художню ментальність, здатність проникати в семантику й емоційно-образний зміст творів різних стилів та його втілення в різних формах музично-освітньої діяльності [9]. Цінними з цього погляду є і розвідки

китайських магістрантів і аспірантів, які навчаються в українських освітніх закладах, в працях яких обґрунтовуються й верифікуються авторські методики, присвячені удосконаленню змісту музичної освіти китайських студентів в українських освітніх закладах [10: 11]. Тим не менше, поза увагою на цей час лишається комплекс питань, які кореспондуються зі змістом і особливостями діяльності майбутніх китайських фахівців у відмінних від українських соціокультурних умовах. Це, наприклад, знання програмних вимог сучасної китайської школи, вміння працювати із співаками-солістами без участі й допомоги концертмейстера, що потребує оволодіння вмінням робити полегшений переклад фортепіанного супроводу до вокальних творів, вміння грати без візуального контакту з клавіатурою тощо. В результаті, після повернення додому, китайські випускники у більшості випадків мають здійснити додаткову освіту і тільки після цього отримують можливість працевлаштування.

Це свідчить, на нашу думку, про доцільність приділення особливої уваги формуванню в іноземних, зокрема – китайських студентів тих навичок і особистісних властивостей, яких їм недостає, щоб успішно працювати у своїй державі та в інших країнах. Ці міркування зумовили обґрунтування методологічного підходу до удосконалення системи підготовки іноземних студентів до майбутньої професійної діяльності, в напрямку інтернаціоналізації освіти, спрямованої на забезпечення ефективної екстраполяції набутої професійної компетентності в національно-своєрідне соціокультурне й освітнє середовище. Враховуючи важливість означених завдань, пропонуємо впровадження, на додаток до загальноприйнятого визначення Internationalisation for Mobility (IfM), поняття Internationalisation

for Mobility and Competitiveness (IfM&C).

Концептуальна особливість ідей Internationalisation for Mobility and *and Competitiveness (IfM&C)* полягає у зорієнтованості змісту навчання не тільки для сприяння здобуттю освіти в інокультурних умовах, а й реалізації своїх надбань та конкурентоспроможності в різних соціокультурних умовах, у тому числі, безперечно, в рідній країні, відповідно соціальному замовленню, очікуванням і потребам власного суспільства.

Впровадження ідей IfM&C потребує від освітнього закладу перебудови стратегії й змісту діяльності, підготовки належного ресурсного і методичного забезпечення.

Узагальнюючи праці в галузі методології мистецької освіти [10], забезпечення інтеграційно-системного підходу до удосконалення її змісту [11], визначимо головні напрямки інтернаціоналізації освітнього середовища, а саме:

- прогностично спрямоване планування освітнього процесу, зорієнтоване на підготовку іноземних студентів до майбутньої професійної діяльності в різних соціокультурних умовах, і у першу чергу – в рідній країні;

- індивідуалізацію змісту освіти, зокрема – створення гнучкого навчального плану освіти із широким комплексом дисциплін за вибором і спецкурсів для студентів різної спеціалізації (музичний інструмент, вокал, хорове диригування, теорія музики тощо), наявності варіативного компоненту Syllabus для навчання студентів з різним типом пізнавальної діяльності та специфічних особливостей їхньої національно-музичної фахової підготовки, врахуванням властивого їм стилю спілкування з викладачем, сформованим на попередніх етапах навчання;

- належне вдосконалення підготовки педагогічного колективу з погляду оволодіння відповідним методичним

інструментарієм, здатністю враховувати своєрідність засобів комунікації, сприйняття й типових способів засвоєння іноземними студентами теоретичного матеріалу та формування навичок практичної діяльності;

– сприяння мовленнєвому розвитку іноземних студентів, вироблення комплексу прийомів і методів запобігання мовленнєво-комунікативного бар'єру за допомогою застосування сучасних комунікативних технологій;

– приділення уваги посиленню позитивних особистісно-професійних властивостей іноземних студентів, що забезпечують їх готовність до фахового самовдосконалення впродовж всього життя, зокрема – самостійності мислення, творчій активності, здатності до самоорганізації, рефлексивно-оцінної та самостійно-корекційної діяльності.

Так, для китайської системи освіти типовим є репродуктивний стиль навчання, монологічний стиль спілкування викладача із студентами, що зумовлює значущість постановки завдань проблемно-пошукового характеру, зокрема – обґрунтування власного методичного прийому формування вокально-фонаційної навички, доведення логічності особистісно-індивідуалізованої інтерпретації музичного твору, відмінної від пропонованої педагогом тощо.

У китайський студентів до них відноситься, зокрема, роль цілісних наочних уявлень, перевага письмових форм у виконанні завдань пізнавального й контрольного характеру, значна питома вага запам'ятовування інформації при відносно низькій ролі інтелектуальних операцій на порівняння, узагальнення, класифікацію, систематизацію тощо.

У китайський студентів до них відноситься, зокрема, роль цілісних наочних уявлень, перевага письмових форм у виконанні завдань пізнавального й контрольнo-оцінного характеру, значна питома вага запам'ятовування інформації при відносно низькій ролі інтелектуальних операцій на порівняння, узагальнення, класифікацію, систематизацію тощо.

Впровадження зазначених особливостей організації освітнього процесу має сприяти успішності навчання іноземних студентів, а також здатності до імплементації засвоєного змісту освіти в майбутню професійну діяльність і постійного фахового самовдосконалення, їхній конкурентоспроможності, мобільності й успішній самореалізації в різних національно-культурних умовах. Вирішення цих питань певним освітнім закладом має посилити зацікавленість іноземних студентів у отриманні в ньому вищої освіти і тим самим сприяти розширенню масштабів надання їм освітніх послуг.

Висновки. Характерною ознакою глобалізаційних процесів є поглиблення культурних зв'язків між країнами. У сфері освіти ці тенденції реалізуються через Інтернаціоналізацію змісту вищої освіти й набуття академічної мобільності студентами і викладачами, певну уніфікацію програмних документів, силабусу, змістових кредитів і критеріїв оцінювання якості освіти, що сприяє академічній мобільності студентів, їхній можливості навчатися за межами своєї країни.

В Україні рух до інтернаціоналізації освіти активно розвивається в різних напрямках, зокрема – і в галузі мистецької освіти. Найбільш активно користуються музично-освітніми послугами українських музичних академій та педагогічних університетів студенти з КНР. Процес навчання

в інокультурному середовищі викладає у суб'єктів освіти певні труднощі психологічного, комунікативного, пізнавального характеру. Інституції, які мають на меті розширення своїх освітніх послуг іноземним студентам і магістрантам, мають більш широко орієнтуватися на їхні потреби і досягати інтернаціоналізації, яка забезпечить їхню мобільність та уможливить застосування в рідній країні, що дозволяє її визнати як інтернаціоналізація, спрямована на посилення мобільності й конкурентоспроможності в майбутній праці в різних соціокультурних умовах.

Стратегічне планування, спрямоване на впровадження настанов інтернаціоналізації освітньої системи не одноразовий акт, а постійний поновлюваний процес системного, інтегративно-комплексного характеру. Застосовані в цьому напрямку заходи мають доповнювати й збагачувати традиційний зміст освіти, розширяючи методологічний і методико-практичний інструментарій освітніх закладів, здатність випускників бути конкурентоспроможними у власній країні та в світовому мистецько-педагогічному просторі.

Список використаних джерел:

1. Knight J. Higher Education in Turmoil. The Changing World of Internationalization. Rotterdam, the Netherlands: Sense Publishers, 2008.

2. De Wit, Hans Internationalisation of Higher Education in Europe and its assessment, trends and issues. *Colophon December, This publication was written commissioned by the Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders NVAO Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie.*

2010. URL:http://www.nvao.net/page/downloads/Internationalisation_of_Higher_Education_in_Europe_DEF_december_2010.pdf

3. Altbach, P. G., Reisberg, L. and Rumbley, L. E. Trends in global higher education: Tracking an academic revolution. Paris: UNESCO. 2009.

4. Горбунова Л., Дебич М., Зінченко В., Степаненко І., Шипко О. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду інтернаціоналізації вищої освіти на основі культурно-гуманітарних стратегій (частина II): препринт (аналітичні матеріали). Київ : ІВО НАПН України. 2016. С. 144.

5. de Wit, Hans & Leask, Betty. Internationalization, the Curriculum and the Disciplines. International Higher Education. 2015.

6. Hudzik J. K. Comprehensive Internationalization: Institutional Pathways to Success. New York, NY: Routledge. 2015.

7. Мен Ян Сутність поняття «соціокультурна адаптація» та специфіка її прояву в іноземних магістрантів – майбутніх викладачів вокалу. *World Science*, №7(35), Варшава. 2018, 26 – 31.

8. Академічна мобільність як фактор інтеграції України у світовий науково-освітній простір: аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1421>

9. Реброва О. Є. Методи стимулювання художньо-ментальних процесів у виконавській діяльності майбутніх учителів музики та хореографії. *Наука і освіта*. 2017. № 4. С. 39-45. http://nbuv.gov.ua/UJRN/NiO_2017_4_9.

10. Ovcharenko N., Matveieva, O., Chebotarenko O., & Koehn N. Methodological Readiness of Musical Art Master's Degree Students: A Theoretical Research (Формування методологічної готовності магістрів музичного мистецтва).

Journal of History Culture and Art Research. 2019, 8(4), S.166 – 176. doi:<http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v8i4.2285>

11. Nikolai H., Lynenko A., Koehn N., & Boichenko M. Interdisciplinary Coordination in Historical-Theoretical and Music-Performing Training of Future Musical Art Teachers (Міждисциплінарна координація в історико-теоретичній та музично-виконавській підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва). *Journal of History Culture and Art Research*. 2020, 9(1), S. 225 – 235. doi:<http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v9i1.2434>